

Изм. № 02-00-24 #2 /08.11.2023 г.

ДО

Г-Н ЙОРДАН ЦОНЕВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТ И
ФИНАНСИ ПРИ 49-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

**ЧЛЕНОВЕТЕ НА КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТ И
ФИНАНСИ ПРИ 49-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

ОТНОСНО: Проект на Закон за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК), сигн. № 49-302-01-67, внесен от МС на 7 ноември 2023 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЦОНЕВ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

С настоящото представям становището на Българската стопанска камара (БСК) във връзка с Проекта на Закон за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, сигн. № 49-302-01-67, внесен от МС на 7 ноември 2023 г.

1. Относно предложението за въвеждане на финансов стимул за лицата, които подадат информация, водеща до установяване на допълнителни задължения във връзка с укрити доходи

Със законопроекта се предлага въвеждането на финансов стимул за лицата, които подадат информация, съдържаща конкретни факти и обстоятелства, които не са били известни на органите по приходите и водят до установяване и събиране на допълнителни задължения за данъци, задължителни осигурителни вноски и лихвите върху тях във връзка с укрити и/или недеklarирани облагаеми сделки, доходи, печалби и имущества. Предлага се размерът на възнаграждението да е 10 на сто от допълнителните приходи за бюджета, събрани поради разкритията.

В мотивите към законопроекта е посочено, че подобни разпоредби се съдържат в законодателството на редица държави, с цел да бъдат допълнително мотивирани лицата, които разполагат с информация за укрити или недеklarирани доходи или други незаконосъобразни дейности, да уведомят компетентните органи и да предоставят доказателства. Най-често това са служители или партньори на нарушителя, които разполагат с вътрешна информация и достъп до информация и документи.

Обръщаме внимание, че разпоредби за разкриване на информация се съдържат и в други действащи нормативни актове (напр., чл. 72 от Закона за мерките срещу изпирането на пари) и би следвало предложението за такъв тип уредба да е придружено от предварителен анализ по отношение на очаквания ефект от създаваната допълнителната административната тежест върху структурите на НАП, така и на риска от подаване на невярна информация, като инструмент на нелоялна търговска практика. Отсъствието на изискване подателят на информацията да посочва своето ЕГН, както и налагането на санкция едва при трикратно подаване на невярна информация (и то, само ако се отнася за едно и също лице), създава риск от злоупотреби и невъзможност за обработка на обема от подадена информация.

БСК споделя разбирането, че понастоящем приходната администрация разполага с богат инструментариум, включително съвременни модели за анализ и оценка на риска, базирани на "big data" и изкуствен интелект, който в пълна степен е в състояние да обезпечи ефективен контрол върху събираемостта на данъчните приходи, без да е необходима уредба на допълнителни финансови стимули.

2. Относно предложените с ПЗР изменения в Закона за ограничаване на плащанията в брой (ЗОРБ) и Закона за туризма, свързани с намаляване на прага за плащания в брой; задължително изплащане по банков път на възнаграждението на служителите и въвеждане на задължителна възможност за заплащане чрез терминален ПОС в ресторантьорския бранш

БСК изразява принципна подкрепа към всички мерки, свързани с повишаване на прозрачността на разплащанията, ограничаване на неформалната икономика и нелоялните търговски практики. В същото време, подчертаваме, че извършването на плащания само чрез превод или внасяне по платежна сметка за суми над 5 000 лева, както и изплащането на трудови възнаграждения само по банков път изисква предварително добре развита инфраструктура на територията на цялата страна – банкомати, които се обслужват редовно и в най-малките населени места, ПОС-устройства, интернет свързаност, достъпни банкови такси за търговците и гражданите. Обръщаме внимание, че търговските банки поддържат висок размер както на таксите броење, внасяне и теглене на суми в брой, така и на таксите за инсталиране и комисионните за всяка отделна транзакция на ПОС терминал, платими от търговците.

Както правилно е посочено и в мотивите към законопроекта, предвидените изменения в ЗОРБ и Закона за туризма ще доведат до допълнителна финансова и административна тежест за част от лицата, извършващи ресторантьорство – предимно микро- и малки предприятия, свързана с привеждане на дейността им в съответствие с измененията, в т.ч. придобиване на терминални устройства ПОС и създаване на организация за изплащане на трудовите възнаграждения.

3. Относно идентифицирани проблеми и негативни ефекти от прилагане на новия режим на финансов контрол на стоките с висок фискален риск (СВФР)

БСК изразява тревога от констатираните практически проблеми при прилагане на действащия режим на предварително деклариране на превоза на СВФР, който започва от територията на друга държава-членка на Европейския съюз и завършва на територията на страната, както и превоз на СВФР, който започва от територията на страната и завършва на територията на друга държава-членка на Европейския съюз. Присъединяваме се към предложенията, изложени в [писмо до МФ, НАП и МЗ \(в приложение\)](#) от **Асоциация на месопереработвателите в България, Асоциация на млекопереработвателите в България, Асоциация на производителите на безалкохолни напитки в България, Асоциация на производителите на рибни продукти БГ ФИШ, Национална асоциация на млекопереработвателите, Национален браншови съюз на хлебарите и сладкарите, Национална лозаро-винарска камара, Сдружение на производителите на масла и маслопродукти, Сдружение „Храни и напитки България“, Съюз на пивоварите в България, Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци, Съюз на производителите на захар и захарни продукти, Спиритс България – Асоциация на производителите, вносителите и търговците на спиртни напитки в България и Съюза на птицевъдите в България.**

Изцяло споделяме мотивите и целите на механизма на задължително предварително деклариране на превозите на СВФР. В същото време, настояваме за спешни изменения, осигуряващи възможност за практическото прилагане на режима, както следва:

- **Отпадане на задължението за деклариране на очакван час на доставка** - големите разстояния, непредвидимият престой на границите, доставката до няколко клиента прави практически невъзможно предвиждане на очакван час за доставка;
- **Отлагане действието на новите изисквания по отношение на СВФР до въвеждане на автоматизирана система, която да отговаря на обема регистрации и констатираните пропуски.**

Приложение: [съгласно текста](#)

С УВАЖЕНИЕ,

ДОБРИ МИТРЕВ

Председател на УС на БСК